

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

3. Quòd h[ec] obedientia & opera ciuilia, sint cultus Dei, & Deo placeant
maximè.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

maximè contumaces & inobedientes, sicut Apostolus dicit Rom. 13. Qui resistunt potestati, iudicium suum acquirunt, id est, pœnam. Tradunt ferè omnes historiæ, contumaces & inobedientes magistratibus, tandem extremas dedisse pœnas. Ideò dicit Salomon Proverb. 24. Time Dominum filium & regem, & cum de tractoribus seditionis ne commiscearis, quia citius viciet eorum exitium. Filii Israël quoties ex mandato Moysis pugnârunt atque obedientia, toties paucos multos vicerunt: è diuerso, quandò contra mandatum Moysis pugnârunt, victi fuerunt à paucis, Num. 31. Punit quoque Deus Magistratus, si officio & commissioni Dei non satisfaciunt. sic enim Saul à rego deejicitur, quia non obedivit voci & mandato Dei. Amalechitarum rege & gregibus ouium, 1. Reg. 15. Ideò Deus huic precepto annexuit promissionem virtutæ longioris & prosperitatis his qui obediunt. Etiam magistratus habet promissionem longioris regimini, pacis, prosperitatis, si ex animo propter Deum satisfacit suo officio, & ita vigilat, ut singuli ordines suum habeant atque faciant officium, si defendunt iustos, & puniunt malos.

3 Tertiò sciendum quod officia ciuilia sunt cultus Dei, id est, opera quæ ei placent, quibus honoratur & colitur Deus, quanvis non fiant personæ Dei, sed sicut erga proximum ad nostram necessitatem & utilitatē & ideò sunt cultus Dei, quia ipse illa præcepit: præcepit enim honorare & obedire parentibus, ergo quicquid fecero ex iussu & mandato parentum, et si vel aliquid ad laudatos pedes adferrem, vel aliud simile opus exiguum fecero &c. hoc Deo placet, quia facta obedientia Dei, quam obedientiam ipse Deus ut exhibeamus parentibus, præcepit. Sic si obediero magistratui in re licita, opus etiam sit qualecunque, hoc opus placet Deo, quia propter obedientiam quam ipsæ præcepit, fit, sicut etiā iubet Petrus 1. Pet. 2. Obey-

cut Apoſta. iudicium ſi. è omnes hi- stratib. tan- alomō Pro- m, & cum de quia citò ve- ex mandat- toties pau- ntra manda- uacis, Num- cicio & con- Saul à regno dñato Dei ci- 1. Reg. 15. diſſionem vi- diunt. Etiam pris regim- ter Deum ſi i ordines ſu- fendant iu- ſunt cultus onoratur & Dei, ſed fiat & vtilitate. epit: prece- , ergo quic- n, etſi vela- aliud ſimile , quia fit in Deus vt exhibi- diero magi- unque, hoc am quam i- Pet. 2. Obe- dite

dire omni humanæ creaturæ, id est, ordinationi ſuperioris ſtatus propter Deum. Sic Christus opera ciuitatis probat esse cultus Dei, Matthēi vigesimo ſecondo, Cūm docet opera ſecundæ tabulæ, & inquit: Secundum ſcilicet præceptum, eſt ſimile huic. Diliges proximum tuum ſicut teipſum. Verbum hoc, ſimile, habet ſuam emphasiſ, vbi opinio hypocritarum taxatur, qui propter cæremonias ſuas ſe efferunt ciuitibus officijs, quæ habent mandatum Dei, illæ vero minimè, ſed potius gratis colitur Deus Matthēi decimo quinto: hic vero non gratis. Quare Christus vult ut maiori studio prästemus hæc opera ciuitalia, quæ ita placent ut opera primæ tabulæ: nam dicit, Simile huic.

Si igitur opera ſecundæ tabulæ placent ut primæ tabulæ, ſequitur ea multò anteferenda eſſe traditionibus humanis: Sic & prophetæ repræhendunt Pharisæicam opinionem hypocritarum, qui ſuas traditiones präferunt operibus tam primæ tabulæ, id est, fidei, timori, dilectioni Dei, quām ſecundæ tabulæ, id est, dilectioni proximi & bonis ciuitibus operibus. Oſea sexto. Mifericordiā volo &c. & Christus Matthēi vigesimo tertio. Vē qui decimatis mentham, anethū, &c. Et relinquitis quæ ſunt maiora legis, iuſtitiam, mifericordiam, &c.

CAPVT X.

ARGUMENTA.

1. *In quibus punctis conſistat honor quem debemus ſuperioribus.*
2. *Quid ſit præceptum, officium eorum, qui präſunt.*
3. *Quare ſæpè diſſipantur imperia, magistratus prudentes & pacifici.*

P

Honor